

Курсова робота, таким чином, є першим етапом наукової роботи студентів на шляху до підготовки дипломної роботи.

Але тільки написання курсової роботи є недостатньою складовою творчого процесу навчання. Саме захист курсової роботи дозволяє виявити глибокі знання студентів, їх вміння донести свої знання до аудиторії, обґрунтувати свої висновки та узагальнення, відстоювати свою позицію, відповідати на запитання по вивченій і опрацьованій науковій проблемі.

Досвід показує, що навіть найкращі студенти не завжди вміють інтегрувати знання та їх практичне застосування в єдине ціле, мають певні труднощі у самостійному обґрунтуванні окремих положень та узагальнень. Тому захист курсової роботи як можливість відчувати себе фахівцем з певної проблеми, науковцем та водночас практиком є необхідним елементом самостійної творчості студентів.

Задача викладача як наукового керівника, який в ході підготовки студентом курсової роботи направляє важливий процес наукового пошуку — дати студенту зрозуміти, що головна мета — це не стільки висока оцінка за курсову роботу, а рівень розкриття студентами своїх здібностей, втілення ними можливостей творчого мислення, можливостей відчувати себе фахівцем-економістом певного напрямку.

Л. В. Музичко, ст. викл. кафедри
педагогіки та психології

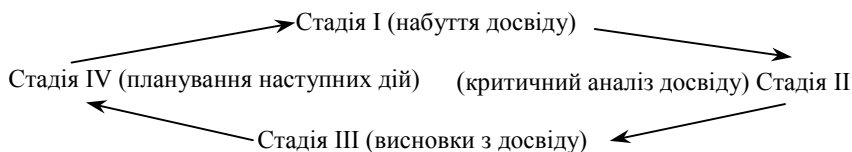
ОСОБЛИВОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З РІЗНИМИ СТИЛЯМИ УЧІННЯ

Тривалий час основним завданням вищої школи було озброєння студентів фундаментальними професійними знаннями. Проблема підвищення ефективності навчання розв'язувалась, в основному, у аспекті покращення його змісту та вдосконалення викладацької діяльності. На жаль, недостатня увага приділялась навчанню студентів самостійно, раціонально організовувати власну навчальну діяльність, зокрема, учіння, що створювало умови стихійного формування індивідуальних способів реалізації учіння. Остання обставина призводила до появи факторів, котрі визначали недостатню якість у підготовці майбутніх фахівців.

Раціональний стиль навчання, як його визначає Є. Г. Тарева, — це системне утворення особливих, обумовлених індивідуальними властивостями особистості, способів активності, котрі позитивно

впливають як на прийоми виконання, так і на результати діяльності, що обумовлює її ефективність (2).

У нашому дослідженні стильових ознак діяльності учіння раціональність індивідуальної системи способів отримання навчально-професійного досвіду, що використовуються студентами у разі її перебігу, визначалась гармонійним поєднанням достатньо розвинених чотирьох навчальних стилів, котрі забезпечують успішність на всіх етапах процесу навчання. Згідно поглядів Д. Кольба про постадійний характер навчального циклу, можемо останній представити у такий спосіб (1):

Кожна стадія навчання, для того, щоб бути ефективною, вимагає специфічного способу організації активності суб'єкта. Ці способи є певними індивідуальними стилями учіння (ІСУ), котрі діагностуються за допомогою опитувальника «Індивідуальні стилі вивчення» П. Хані та А. Мамфорда (3). Для першої стадії адекватним ІСУ є стиль «активіст», для другої — «рефлектор», для третьої — «теоретик» і для четвертої — «прагматик».

Виборку дослідження склали студенти II-го курсу фінансового та юридичного ф-тів КНЕУ. Отримані результати свідчать про те, що розвинених «повностильових» способів виконання діяльності учіння ми практично не виявили. В основному були представлені різноманітні прояви «домінуючих» окремих ІСУ у різних поєднаннях.

Аналізуючи специфіку впливу поточного контролю навчання студентів на його ефективність, ми встановили факт, що його наявність безпосередньо впливає на ефективність учіння. Суттєві відмінності виявляються у змістовній частині поточного контролю, котрий забезпечує зворотній зв'язок між викладачем та студентом як суб'єктів навчання. До того ж зазначені відмінності залежать від виробленого у студента типу ІСУ.

Для «антивістів» важливо організовувати поточний контроль, котрий би не обтяжував їх занадто великою за питомою вагою перевіркою ступеню вже засвоєних знань. Оскільки вони спрямовують власну пізнавальну активність здебільшого на здобуття

нових знань, важливо надавати їм інформацію стосовно перебігу учіння, орієнтувати їх у можливих напрямках пошуку нової інформації та способів її використання.

Для «рефлекторів» потрібно подавати якомога повнішу інформацію оцінного характеру, що виконуватиме роль джерела досвіду. За умови наявності спрямованості на залучення власного та чужого досвіду як основи осмислення інформації, така характеристика поточного контролю є вкрай важливою. Слід зазначити, що для студентів з таким ІСУ контроль повинен виконувати ще й спонукальну функцію, спрямовану на розвиток самоконтролю.

Для «теоретиків» цінним в організації поточного контролю є забезпечення оцінкою кожного етапу їхнього пізнання, послідовність та логічність суджень стосовно інтеріоризованих ними знань, чітке та прийняте ними формулювання критеріїв оцінки. Особливо чутливими особи-теоретики бувають до суб'єктивності оцінки, здійсненої викладачем та до недотримання ним висунутих принципів оцінювання.

Для «прагматиків», з огляду на їхню схильність до експериментування, характерним є пошук найбільш відповідної форми контролю результатів власної діяльності, особливо їх цікавить щось нове. Основним критерієм, що їх задовольнить у разі оцінювання власного учіння, є швидкість отримання зворотного зв'язку, його стислість та інформативність. Гарно, якщо результати контролю здатні підштовхнути до пошуку нових можливостей у застосуванні засвоєного.

Підсумовуючі вище зазначене, можна вважати прояви ІСУ важливими факторами індивідуалізації навчальної діяльності.

Література

1. Навчання дорослих слухачів / мат. курсу «Навчання викладачів», Проект Tacis — «Реформа та розвиток державного управління в Україні».
2. Сидоров В. Н. Деятельность социального работника: роли, функции, умения. М.: СТИ МГЕС, 2000.
3. Тарева Е. Г. Технология формирования у студентов рационального стиля учебной деятельности. / Инновации в образовании., № 6, 2001. — С. 75—87.
4. Хохліна О. Розвиток дитини: формування індивідуального стилю діяльності. / Освіта і управління, Т. 3, № 4, 1999 (2001). — С. 69—74.